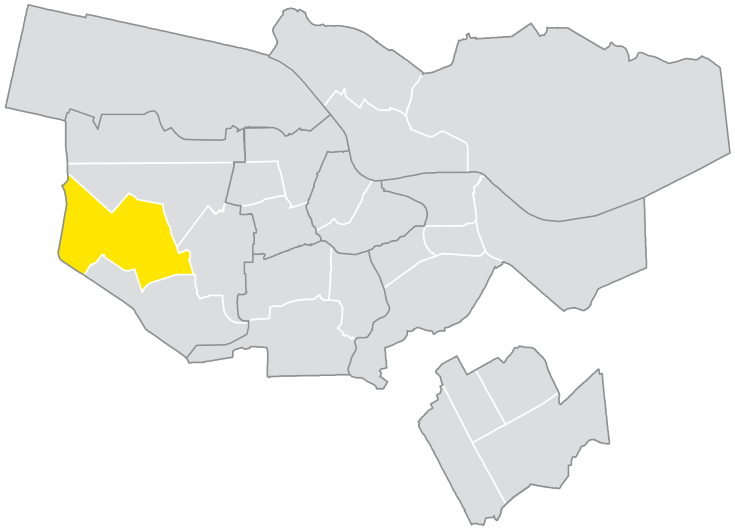
Gemeente
Amsterdam
Nieuw-West

Gebiedsplan 2020
Osdorp

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Osdorp en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2020 gaat doen.

Inhoud

Inleiding 3

Gebiedsagenda prioriteiten 5

Focusopgave 1: Wildemanbuurt: perspectief bieden en grenzen stellen 7

Focusopgave 2: Osdorp-Midden: kansengelijkheid vergroten en bewoners betrekken 10

Focusopgave 3: Dijkgraafplein - Pleinenaanpak 13

Focusopgave 4: Osdorp(plein) nodigt uit! 16

Focusopgave 5: Doe gezond! 19

Focusopgave 6: Samen tegen eenzaamheid 22

Inleiding

In dit gebiedsplan leest u aan welke onderwerpen uit de gebiedsagenda Osdorp 2019-2022 het gemeentebestuur in 2020 extra aandacht geeft en wat de gemeente daaraan samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaat doen.

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. In de gebiedsplannen voor 2020 brengen we meer focus aan dan in gebiedsplannen in vorige jaren, door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied, de echte 'plus' voor het gebied. Daarmee maken we het verschil en leveren maatwerk in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering. De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Bestuurlijke onderbouwing focusopgaven

Er gebeurt veel in Osdorp. In lijn met de gebiedsagenda's 2018-2022 richten we ons met de focusopgaven in 2020 op een aantal buurten en pleinen die extra inzet nodig hebben.

Een plek waar onze aandacht naar uit gaat is de Wildemanbuurt. Een buurt met hoge criminaliteitscijfers, een relatief hoog onveiligheidsgevoel, veel armoede en een lage waardering door bewoners voor de woonomgeving. Vanwege deze problematiek is de laatste jaren veel inzet in de Wildeman- en Blomwijckerbuurt 'geland'. In 2020 versterken we de integrale aanpak o.a. door extra inzet op handhaving, reiniging en aanpak op jeugdoverlast en criminaliteit. Ook onderzoeken we mogelijkheden om de woningvoorraad te vernieuwen en te verduurzamen (aardgasvrij).

In Osdorp-Midden ligt de focus in 2020 onder meer op het verbeteren van de kansengelijkheid voor de jeugd. We hebben extra aandacht voor de naschoolse activiteiten op het gebied van sport en spel en voor de betrokkenheid van school en ouders.

In 2020 gaan we onze pleinenaanpak versterken. Zowel op het Dijkgraafplein als op het Osdorpplein werken we het komende jaar aan verbetering. Waar bij het Dijkgraafplein de verbetering van de leefbaarheid (overlast en onveiligheidsgevoelens verminderen) centraal staat, werken we bij het Osdorpplein (en omgeving) aan meer betrokkenheid van bewoners bij dit winkelgebied.

Tenslotte lichten we het komende jaar twee thema's in dit gebied er uit waar we het verschil willen maken: eenzaamheid en gezondheid. We gaan door met de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht om overgewicht en obesitas (met name bij de jeugd) tegen te gaan. Daarnaast willen we de ernstige eenzaamheid die we zien in Osdorp terugdringen. We gaan samenwerk met lokale (bewoners)netwerken zodat we problematiek sneller herkennen en kunnen verbinden met de juiste instanties.

Totstandkoming gebiedsplan

Bewoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties weten goed wat er leeft op straat of in de buurt. Zij willen misschien best veel zelf doen om de stad te verbeteren. De gemeente Amsterdam speelt daar graag op in; samen doen wat de stad nodig heeft. Dat noemen we gebiedsgericht werken. Door goed naar elkaar te luisteren en door samen te werken. Eerst onderzoeken we wat er nodig is in een gebied. Daarna kijken we wie wil en kan meewerken aan de aanpak.

Sinds 2015 geven we ook in Nieuw-West vorm aan gebiedsgericht werken met een breed en uitgebreid participatietraject om de verhalen van de straat op te halen. In 2019 zijn er het hele jaar door op verschillende manieren gesprekken gevoerd met onder andere bewoners, ondernemers, professionals van de straat, ambtenaren, docenten, vrijwilligers en stadsdeelcommissieleden. Het doel van deze gesprekken was om van elkaar te leren: wat vinden al deze mensen belangrijk in hun leef- of werkomgeving? Wat vinden zij mooi, waar maken zij zich zorgen over en welke kansen zien zij voor hun directe omgeving en voor Nieuw-West? Niet alleen de gebiedsteams zijn deze gesprekken aangegaan. Ook andere ambtenaren, professionals en zelfs bewoners en ondernemers hebben meegedaan als interviewer. Hierdoor zijn de gebiedsagenda's en gebiedsplannen een resultaat van een gezamenlijke inspanning.

Bij het komen tot het gebiedsplan is uiteraard ook goed gekeken naar het coalitieakkoord Amster-dam 2018 'Een nieuwe lente een nieuw geluid' en de uitvoeringsagenda 2019. In de uitvoeringsagenda 2019 staat de eerste uitwerking van het beleid dat in het coalitieakkoord is afgesproken. Al deze informatie bij elkaar – de verhalen van de straat, de al bekende (buurt)informatie en de afspraken uit het coalitieakkoord en de gebiedsagenda 2019-2022 – hebben geleid tot het gebiedsplan 2020.

Samenvatting

Het gebiedsplan Osdorp beschrijft de focusopgaves die in 2020 een bijdrage leveren aan de vijf prioriteiten voor de periode 2019-2022. Voor alle focusopgaves geldt dat de uitvoering van de activiteiten in samenwerkingen of in co-creatie gebeurt met bewoners, ondernemers, zelforganisaties en andere (wijk)partners. Zo hebben de inwoners van Amsterdam meer zeggenschap over hun directe omgeving, de wijk en het gebied.

Het gebiedsplan 2020 bestaat uit de volgende focusopgaves:
- Focusopgave 1: Wildemanbuurt: perspectief bieden en grenzen stellen
- Focusopgave 2: Osdorp-Midden: kansengelijkheid vergroten en bewoners betrekken
- Focusopgave 3: Dijkgraafplein – Pleinenaanpak
- Focusopgave 4: Osdorp(plein) nodigt uit!
- Focusopgave 5: Doe gezond!
  Focusopgave 6: Samen tegen eenzaamheid

Gebiedsagenda prioriteiten

Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken

Osdorp is een buurt waar veel verschillende mensen leven. Wat hen bindt is de buurt waarin zij wonen. Iedereen heeft hierin een verantwoordelijkheid en draagt zijn steentje bij. Bewoners, ondernemers, hulpverleners, stadsdeel en andere betrokkenen zijn verbonden in een stevig sociaal netwerk, waarbinnen zij samenwerken en elkaar makkelijk weten te vinden. Er wordt naar elkaar omgekeken. Samen zijn we trots op Osdorp!

Prioriteit 2: In 2022 zijn meer talenten ontwikkeld en is de werkloosheid gedaald

Om volwaardig mee te kunnen doen aan de maatschappij zijn opleiding en werk belangrijk. Iedereen moet de kans krijgen zijn talent en carrière te ontwikkelen. Dat begint al op jonge leeftijd. In Osdorp maken we ruim baan om jong én oud op weg te helpen om hun dromen na te jagen. Dus minder vroegtijdige schoolverlaters, werkloosheid en schulden, en meer talent, diploma's, werk en rolmodellen.

Prioriteit 3: In 2022 is de gezondheid van bewoners verbeterd

Een goede gezondheid is voor iedereen belangrijk. Het zorgt ervoor dat je beter in je vel zit en gelukkiger bent. In Osdorp kan de gezondheid van veel bewoners nog verbeteren. Het aantal bewoners met overgewicht en obesitas moet omlaag, bijvoorbeeld door meer te gaan bewegen en een gezondere leefstijl te ontwikkelen. Ook sociale gezondheid is van belang; door meer met elkaar te ondernemen gaan we samen eenzaamheid tegen.

Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot

Veel Osdorpers zijn trots op hun buurt en zijn blij dat zij in Osdorp wonen. Maar dat betekent niet dat het niet beter kan. Een leuk huis, een schone straat en een veilige buurt zijn voorwaarden om prettig te kunnen wonen. Hierin heeft iedereen een verantwoordelijkheid. Samen houden we Osdorp veilig en schoon!

Prioriteit 5: In 2022 staat Osdorp stedelijk en regionaal beter op de kaart

Osdorp investeert in ruimtelijke ontwikkelingen die het gebied stedelijk en regionaal op de kaart zetten: gezellige winkelstraten en -pleinen met een grote diversiteit aan kunst en cultuur en een ruim en onderscheidend winkel en horeca aanbod rond het Osdorpplein en andere bedrijventerreinen in Osdorp. Dit gebied wordt hét uithangbord van Osdorp waar alle Amsterdammers trots op zijn.

Focusopgave 1: Wildeman-buurt: perspectief bieden en grenzen stellen

Waar & Wanneer

Gebied Osdorp met een focus op Osdorp-Oost met specifiek de buurten:

- Wildemanbuurt
- Blomwijckerbuurt

De focusopgave wordt vanaf 2020 uitgevoerd en is deels een voortzetting, maar vooral een versterking vanuit programma's en inzet van verschillende directies in Osdorp.

Aanleiding

In de Wildemanbuurt (en de Blomwijckerbuurt) wonen ca. 5000 bewoners. De woningen bestaan voor 95% uit sociale huurwoningen die voor het merendeel in bezit zijn van woningbouwcorporatie Stadgenoot. De overige 5% zijn voornamelijk koopwoningen. Er woont een relatief grote groep (autochtone) 75 plussers. De buurt kent boven gemiddeld veel kwetsbare bewoners en veel bijzondere doelgroepen. De armoede is hoog en er zijn veel lage inkomens. Ook de criminaliteitscijfers zijn hoger dan gemiddeld, vooral onder jongeren. Er heerst een boven gemiddeld groot gevoel van onveiligheid. Bewoners bewegen weinig en

hebben vaak overgewicht. De fysieke woonomgeving (groen en woningen) is toe aan verbetering. De waardering van bewoners voor hun woonomgeving is onder het gemiddelde.

De afgelopen jaren zijn er verschillende (maatschappelijke) investeringen in de wijk gedaan met als hoogtepunt het stedelijke vernieuwingsplan Parkstad in 2010. Er waren grootse plannen voor en met de buurt. In een actief participatietraject met de bewoners zijn er toen concrete plannen gemaakt voor sloop-nieuwbouw en andere verbeteringen van de buurt. Deze plannen zijn bij aanvang van de economische crisis van tafel verdwenen en sindsdien niet gerealiseerd. De bewoners zijn mede hierdoor gedesillusioneerd geraakt en zijn sceptisch over nieuwe plannen van de overheid en/of woningbouwcorporaties.

Beschrijving focusopgave

In gesprekken met bewoners van de Wildeman- Blomwijckerbuurt worden er unaniem steevast drie onderwerpen genoemd waarop de bewoners verbetering wensen:

1. Betere huizen en voorzieningen: achterstallig onderhoud, verouderde woningen, grootte van de woning past niet bij de gezinssamenstelling (te klein), wens tot sloop/nieuwbouw zoals die ooit was gepland voor de economische crisis, verbetering winkelstraat Osdorperban.

2. Schonere en mooiere straten en pleinen: mensen gooien hun vuilnis over het balkon, bewoners stapelen vuilnis rond de afvalcontainers in plaats van het erin te gooien, het groen is slecht onderhouden en achterstallig. Idem voor bestrating en inrichting van de straten en pleinen.

3. Geen jeugdoverlast meer. Er is op bepaalde plekken sprake van luidruchtige hangjongeren tot diep in de nacht, vernielingen door jongeren, vuil dat ze achterlaten, inbraken, intimidatie en het vermoeden van illegale praktijken.

Beoogde doelen

Als we naar (de opdrachten van) de overheid en maatschappelijke organisaties in de buurt kijken, dan gaat het om de kloof te verkleinen tussen de bewoners en de maatschappelijke ladder waarop we willen dat ze klimmen. Hiertoe worden diverse stedelijke en lokale programma's ingezet die moeten landen in het gebied.
Het een staat niet los van het ander. Verbetering van de bestaande voorraad sociale woningbouw door corporaties, aanwas van vrije markt huur- en koopwoningen door ontwikkelaars en beleggers, instroom van een ander type bewoner, de inzet van onderwijs op de pedagogische dragende samenleving, de opgave van maatschappelijke organisaties op gedragsverandering, een stevige inzet op de overlast gevende jongeren en reduceren van criminaliteit en fysieke verbetering van de buurt. Ook het voorkomen van nieuwe aanwas van jonge criminelen (preventief jeugdbeleid), het tegengaan van werkloosheid, gaan hand in hand.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:

- Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken
- Prioriteit 2: In 2022 zijn meer talenten ontwikkeld en is de werkloosheid gedaald
- Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot

Wat gaan we doen en met wie

Het versterken van de integrale aanpak is nodig om alle inzet in de buurt nog beter op elkaar af te stemmen ten einde gemeenschappelijke doelen te behalen. Vanwege de beschreven problematiek is de laatste jaren veel inzet in de Wildeman- en Blomwijckerbuurt 'geland'. Dit gaat niet altijd in goed overleg en kan op verschillende fronten nog veel beter.
Met de woningbouwcorporatie Stadgenoot, die de meeste woningen bezit in deze buurten, wordt het gesprek gevoerd over vernieuwing van de woningvoorraad. Dit kan in de vorm van duurzame renovatie en/of sloop en nieuwbouw. De gesprekken over Aardgasvrij kunnen in deze buurten een doorbraak forceren. Aansluitend op de vernieuwing van de woningvoorraad kan vervolgens ook de openbare ruimte worden aangepakt. De afgelopen periode is een aantal straten in de Wildemanbuurt vernieuwd, maar het 'groen' en 'grijs' kan zeker nog een extra impuls krijgen. Dit laatste zal in gesprek met bewoners en ondernemers plaatsvinden.
Ook wordt in de Wildeman- en Blomwijckerbuurt extra inzet gepleegd vanuit Handhaving en reiniging. Samen met bewoners, corporatie en andere partners wordt er gekeken naar de prioriteiten en hoe deze het beste aangepakt kunnen worden.
De aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit is veelzijdig. Samen met het Huis van de Wijk 't Blommetje, jongerenwerk, sociale – en sportorganisaties, basisschool Het Talent (incl. 'Amsterdamse Familieschool') en andere partners wordt een sluitend naschools sport- en spelaanbod aangeboden. Dit moet ervoor zorgen dat jongeren genoeg te doen hebben in de buurt en niet afglijden naar hangen en criminele activiteiten. Ook de Mentoraten spelen hier een belangrijke rol bij het zorgen voor extra naschoolse begeleiding op het gebied van huiswerk en coaching.
Een doelgroep die extra aandacht krijgt, zijn de oudere jeugd en de jongvolwassenen. Het startpunt van Stadsdeel Nieuw-West gaat samen met de directie WPI kijken op welke manier deze doelgroep aan een opleiding en/of werk kunnen worden geholpen. Ook wordt samen met het jongerenwerk gekeken naar aanvullend aanbod op het gebied van talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding.
Vanuit de politie en afdeling Veiligheid van het stadsdeel en 'OOV' wordt gewerkt om de overlastgevende (criminele) jeugdigen aan te pakken. Ook worden de mogelijkheden van een strafrechtelijke aanpak van de harde kern onderzocht.
De oude Kraemerschool 'Ons Huis' kan als vehikel dienen om goede initiatieven verder te brengen. Dit kan een knooppunt vormen van samenwerkingen die die een positieve impuls leveren aan wonen en leven in de buurt. Het intensief betrekken van bewoners bij het ontwikkelen van plannen voor de buurt kan een positieve bijdrage leveren aan het herstel van het vertrouwen in de overheid.

Activiteiten

- Aanpak criminele en overlastgevende jeugd
- Masterplan Handhaving en Reiniging
- Vernieuwing Woningvoorraad en impuls openbare ruimte (verkenning)
- Naschoolse activiteiten jeugd
  OnsHuis in de Wildemanbuurt

Focusopgave 2: Osdorp-Midden: kansengelijkheid vergroten en bewoners be-trekken

Waar & Wanneer

Osdorp met een focus op Osdorp-Midden met specifiek de buurten:

- Reimerswaalbuurt
- Borrendammebuurt

De focusopgave wordt vanaf 2020 uitgevoerd en is deels een voortzetting, maar vooral een versterking vanuit programma's.

Aanleiding

Er zijn verschillende factoren die maken dat Osdorp-Midden op diverse terreinen extra aandacht behoeft:

- In deze buurten is de vernieuwing van de woningvoorraad deels gestokt en/of heeft een andere invulling gekregen. Bewoners die hier zijn blijven wonen zijn meestal niet betrokken bij de leef-

baarheid van de buurt en zijn (soms) wantrouwend naar (overheids)instanties. De Reimerswaal-buurt krijgt vanuit verschillende programma's extra aandacht.
- In Osdorp-Midden ervaren veel bewoners veel overlast (31%). Buurtbewoners zijn hier een belangrijke bron van overlast (22%) en 25% heeft veel overlast van rondhangende jongeren. Ook is de ervaren betrokkenheid van buurtbewoners laag en gedaald ten opzichte van voorgaande jaren.
- In Osdorp-Midden wonen veel huishoudens met kinderen (36%) en veel 18-minners (25%). Vaker dan gemiddeld groeien zij op in een minimahuishouden (24% versus 19% in Amsterdam). De sociaaleconomische positie van de bewoners is vooral in de Reimerswaal- en Borredammenbuurt veel lager dan gemiddeld. Dit uit zich in een relatief hoog bijstandsgebruik en geregistreerde werkloosheid.
- In Osdorp-Midden voelt bijna de helft van de bewoners zich wel eens onveilig. Er is hier relatief veel verloedering en drugs- en jongerenoverlast. De gemelde drugsoverlast is ook bovengemiddeld. In een deel van deze buurten wonen en stromen relatief veel kwetsbare groepen (zoals mensen een psychiatrische en/of verslavingsachtergrond).
- Op Tussen Meer 2 (tussen Baden Powellweg en Wolbrantskerkweg) wordt veel geluidsoverlast door bewoners ervaren van bezoekers en rondscheurende auto's en motoren. De bestuurders komen uit Amsterdam en daarbuiten. Zij rijden rondes langs de winkelstraat en proberen daarmee indruk te maken op het publiek dat op het terras zit. De horeca in de straat heeft een aanzuigende werking op de jeugd.

Beschrijving focusopgave

De focusopgave in Osdorp-Midden zal vooral in teken staan van zorgen voor een goed leefklimaat voor de opgroeiende jeugd in deze buurten. Extra aandacht voor de naschoolse activiteiten op het gebied van sport en spel. Het betrekken van de school en de ouders zijn belangrijke randvoorwaarden om een 'sluitende' aanpak te creëren.
Op het gebied van de leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte zijn ook nog stappen te maken. Het betrekken van bewoners van hun leefomgeving en bewust maken van hun essentiële rol bij de leefbaarheid in de buurt. De leefbaarheid van de winkelstraat blijft ook een terugkerend thema waar sommige bewoners zich negatief over uitlaten.

Beoogde doelen

- Beter veiligheidsgevoel van bewoners
- Meer (bekendheid over de) naschoolse sport- & spelactiviteiten
- Meer betrokkenheid van bewoners bij de leefbaarheid in de buurt
- Minder hangende jeugd
- Meer mogelijkheden voor talentontwikkeling voor de opgroeiende jeugd
- Betere leefbaarheid van de winkelstraat Tussen Meer 2.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:

- Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken
- Prioriteit 2: In 2022 zijn meer talenten ontwikkeld en is de werkloosheid gedaald
- Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot

Wat gaan we doen en met wie

Samen met de woningbouwcorporatie Ymere wordt ingezet op meer betrokkenheid van bewoners bij hun woon- en leefomgeving. Dit gaan wij doen door extra ontmoetingsmomenten te creëren in de buurt. Ook wordt er samen met bewoners gekeken naar de invulling van een braakliggend terrein in de Reimerswaal-buurt.
De Stadsboerderij is een pareltje in Osdorp en bevindt zich in Botteskerkpark. Steeds meer bewoners maken kennis met deze organisatie en zijn gelijk betrokken en enthousiast over het initiatief. Naar aanleiding van verschillende gesprekken met bewoners en gebruikers en de beheerder willen wij dit waardevolle initiatief een extra impuls bieden. Via dit initiatief kan op veel thema's meer betrokkenheid worden gecreëerd: bewonersinitiatieven, groen, sport, educatie en gezondheid. Ook willen wij samenwerken met verschillende bewonersgroepen die de openbare ruimte schoonhouden, zoals Prikactiegroep Osdorp Midden. Zij kunnen een sleutelrol spelen bij het bewust maken van het gedrag van bewoners.
De Reimerswaal- en Borrendammebuurt grenzen aan de Wildeman- en Blomwijckerbuurt en dienen elkaar te versterken als het gaat om het naschoolse aanbod. Ook op het gebied van talentonwikkeling is het zaak dat de jeugd zich voldoende uitgedaagd voelt en daar de nodige begeleiding bij krijgt. We gaan inzetten om deze samenwerkingsverbanden, zoals de Pedagogische alliantie van verschillende basisscholen.
Tussen Meer 2 wordt meegenomen in de inventarisatie van Autoluw Amsterdam ten einde de verkeerscirculatie te verbeteren. Dit kan ook een structurele oplossing bieden voor de (geluids)overlast van optrekkende motorvoertuigen.

Activiteiten

- Pedagogische alliantie basisscholen
- Faciliteren Stadsboerderij
- Verkenning autoluw Tussen Meer
- Naschoolse activiteiten jeugd

Focusopgave 3: Dijkgraafplein - Pleinenaan-pak

Waar & Wanneer

Osdorp – De Punt met als focus

- Dijkgraafplein en omgeving.

De focusopgave wordt vanaf 2020 uitgevoerd en is deels een voortzetting van de bestaande inzet.

Aanleiding

In 2017 is gestart met het opzetten van een integrale aanpak om de leefbaarheid van het Dijkgraafplein te verbeteren. Dit naar aanleiding van verschillende meldingen van bewoners over overlast en onveiligheids-gevoelens.

Beschrijving focusopgave

Er zijn spanningen tussen bewoners en bezoekers van het Dijkgraafplein. De overlast wordt niet alleen veroorzaakt door bezoekers van de verschillende horecagelegenheden, maar ook door cliënten van de nabijgelegen Maatschappelijk Opvang HVO en de Volksbond. Het bedelen, slenteren en openbaar dron-kenschap zorgt voor onveiligheidsgevoelens bij bewoners.

Bewoners hebben vooral last van geluidsoverlast, (zwerf)afval en van de (oudere) jeugd die zich regelmatig tot laat in de avond op het plein bevinden. Het type horeca op het Dijkgraafplein heeft een aanzuigende werking op de (oudere) jeugd. Zij laten zich verplaatsen door motorvoertuigen die voor geluidsoverlast zorgen. Vooral (jonge) vrouwen en senioren, zoals de senioren van de Schuitenhuisstraat en de winkelstrip op het Dijkgraafplein, nemen een andere route om confrontatie en reactie van de (oudere) jeugd en cliënten uit de weg te gaan.
Ook versterkt de huidige inrichting van de openbare ruimte het onveiligheidsgevoelens en de mogelijkheid tot overlast. Aangrenzend aan het Dijkgraafplein ligt al geruime tijd een braakliggend terrein ('Grando-locatie') waar de bouw op zich heeft laten wachten. De openbare ruimte in de buurt is wel aangepakt, maar de winkelstrip en het braakliggend terrein zorgen voor een schril contrast met de rest van de omgeving.

Beoogde doelen

- Meer betrokkenheid van bewoners, ondernemers en bezoekers bij de leefbaarheid van het plein
- Beter veiligheidsgevoel van bewoners, ondernemers en bezoekers
- Beter ondernemers- en vestigingsklimaat
- Betere branchering van het Dijkgraafplein
- Beter rapportcijfer horeca- en winkelaanbod
- Minder hangende jeugd op het Dijkgraafplein

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Open en tolerante stad
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken
Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot
Prioriteit 5: In 2022 staat Osdorp stedelijk en regionaal beter op de kaart

Wat gaan we doen en met wie

De pleinenaanpak is veelzijdig en heeft als focusgebied het Dijkgraafplein en omgeving. Om deze pleinenaanpak in de praktijk vorm te geven is een Wijkpraktijkteam (WPT) opgezet. Het WPT is een organisatievorm waarin verschillende instanties en instellingen onder regie van het stadsdeel samenwerken. De focus ligt op de thema's schoon, heel en veilig. Hierbij kan het gaan om de aanpak van overlast door hangjongeren/ouderen, om verkeersovertredingen of overlast van (zwerf)vuil, grofvuil of ongedierte. Het doel van het Wijkpraktijkteam is om een effectieve en duurzame aanpak te ontwikkelen en dit actief en laagdrempelig vanuit de buurt te doen. Eén van de mogelijke middelen is het inzetten van een buurtbus op verschillende plekken waaruit de netwerkpartners acties en activiteiten kunnen uitvoeren en de verbinding met bewoners en ondernemers (op te) zoeken. Er wordt ook onderzocht op welke manier het WPT een permanentere plek op het Dijkgraafplein kan bemachtigen.

Daarnaast wordt met vastgoedpartijen naar mogelijkheden gezocht om voor de verloederde winkelstrip en het braakliggende terrein (Grand locatie) een doorbraak te forceren. Dit is een midden-lange termijn aanpak. Op korte termijn wordt een verkenning gedaan naar het instellen van een Toetsingskader Horeca Dijkgraafplein en omgeving, zoals op het Plein '40 – '45. Nieuwe aanvragen voor horeca-initiatieven worden aan dit kader getoetst. Het gaat daarbij uitsluitend om de aanvragen voor omgevingsvergunningen voor het afwijken van een bestemmingsplan, op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Er wordt op andere manieren gestreefd naar een evenwichtig aanbod van horeca-activiteiten.
Daarnaast wordt er een buurtscan gedaan naar de cliënten van de maatschappelijke opvang. Deze scan zorgt ervoor dat enerzijds de oorzaak van de overlast nog scherper in beeld kan worden gebracht. Anderzijds richt de scan zich op het in kaart brengen van gepaste interventies, die vervolgens in 2020 ingezet kunnen worden. Daarbij moet gedacht aan het aanbieden van activiteiten die voor meer structuur kunnen zorgen. Hier zijn al goede ervaringen mee, zoals de deelname aan activiteiten op de stadsboerderij. Ook kunnen mensen met ondersteuningsvragen toe geleid worden naar passende hulp en ondersteuning.
Ook wordt de komende periode ingezet op meer (positieve) betrokkenheid van bewoners bij het plein. Dit kan bijvoorbeeld door betrokkenheid bij het organiseren van evenementen, zoals de Kerstborrel en het versieren van de kerstboom, maar ook door actieve participatie bij het schoonhouden van de buurt. Er is vanuit bewoners behoefte om alle individuele – en gezamenlijke initiatieven op het gebied van het schoonhouden van de omgeving (prikken van vuil) verder te versterken en uit te breiden. Het gaat dus om het stimuleren van bewoners om zich te organiseren om elkaar te ondersteunen bij en van gedachten te wisselen over nieuwe ideeën om de buurt schoon te houden. Er worden, samen met bewoners, creatieve werkvormen bedacht, om deze co-creatie en samenwerkingsverbanden tot stand te laten brengen.
Tot slot wordt er ook nog gekeken naar de verkeerssituatie Tussen Meer op het traject tussen de Baden Powellweg en Dijkgraafplein. Sommige bewoners ervaren het overgaan van het fietspad op de rijbaan, waar ook motorvoertuigen rijden, als een gevaarlijk verkeerssituatie.

Activiteiten

- Wijkpraktijkteam Dijkgraafplein e.o.
- Doorontwikkeling Grando-locatie
- Buurtscan cliënten Maatschappelijke opvang
- Verkenning Toetsingskader Horeca Dijkgraafplein e.o.
- Betrokkenheid bewoners Dijkgraafplein e.o.

Focusopgave 4: Osdorp(plein) nodigt uit!

Waar & Wanneer

Osdorp met een focus op:

- Osdorpplein
- Tussen meer 1
- Zuid-West Oever (incl. Sloterplas)
- SuHA

De focusopgave is in 2019 begonnen en is deels een voortzetting van de bestaande projecten en inzet loopt tot en met 2022.

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt met de ontwikkeling Osdorpplein en omgeving aan een winkelgebied dat Osdorp stedelijk én regionaal op de kaart zet. Een gevarieerd winkelaanbod voor heel Amsterdam en omstreken. Ook wordt er ingezet op een grote diversiteit aan kunst & cultuur. Dit gebied wordt hét uithangbord van Osdorp, waar alle bewoners Amsterdammers trots op zijn.

Beschrijving focusopgave

Er wordt hard aan de weg getimmerd om dit gebied ook echt op de kaart te zetten. Nog niet alle bewoners, ondernemers en bezoekers van Nieuw-West zijn goed op te hoogte van de ontwikkelingen van dit nieuwe centrum. Bewoners in Nieuw-West kiezen er vaak voor om hun dagelijkse boodschappen op het Osdorpplein en omgeving te doen, maar het recreëren wordt weer ergens anders gedaan. De uitdaging is om bewoners via verschillende manieren uit te nodigen om het Osdorpplein (opnieuw) te 'ervaren' als recreatiegebied. Het Osdorpplein biedt alle elementen om dit ook daadwerkelijk een (nieuwe) ervaring te laten zijn. Naast diverse horeca en mogelijkheden tot winkelen, biedt het gebied ook mogelijkheden tot ontspanning en vermaak bij bijvoorbeeld het Theater Meervaart en aan de Sloterplas. Er zijn ook mooie (toekomstige) ontwikkelingen die het gebied nog meer op de kaart zullen zetten, zoals de OBA XL (en Groundtech) en de vestiging van Radiostation FunX. Ook worden (in de tijdelijkheid) allerlei initiatieven op het gebied van 'placemaking' mogelijk gemaakt. De 'jongerenstraat' is een goed voorbeeld van een dergelijk initiatief. Dit kan positieve reuring leveren om veel publiek naar het gebied te trekken.

Het slagen van het bovenstaande valt of staat met de communicatie aan, betrokkenheid van en 'exposure' richting bewoners, ondernemers en bezoekers. Via de focusopgave willen we deze uitdaging nog meer versterken.

Verder is het belangrijk dat er voldoende aandacht wordt besteed aan de woon- en leefsituatie als de nieuwbouwprojecten zijn opgeleverd. In de nieuwbouw panden van de SuHa-buurt (Van Suchtelen van de Haarebuurt) is in de eerste maanden relatief veel overlast gemeld.

Beoogde doelen

- Meer betrokkenheid van bewoners, ondernemers en bezoekers bij de plannen van het Osdorpplein
- Meer bekendheid over de plannen en ontwikkelingen van het Osdorpplein
- Meer publiek trekken naar het Osdorpplein
- Meer positieve aandacht voor het Osdorpplein
- Meer initiatieven op het gebied van Placemaking
- Beter ondernemers- en vestigingsklimaat van het Osdorpplein
- Beter rapportcijfer horeca- en winkelaanbod

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Open en tolerante stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid
- de ambitie: Participatief en digitaal

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken
- Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot
- Prioriteit 5: In 2022 staat Osdorp stedelijk en regionaal beter op de kaart

Wat gaan we doen en met wie

In samenwerking met het programmateam van het Osdorpplein, BIZ Osdorpplein en andere partners wordt de komende periode nog meer ingezet om bewoners te betrekken en actief mee te laten doen in de plannen voor dit gebied. Dit betekent dat er meer bewonersbijeenkomsten en mogelijkheden zijn voor bewoners, ondernemers en bezoekers om mee te denken over het wonen en recreëren op het Osdorpplein (en omgeving). Ook 'placemaking' speelt hierbij een belangrijke rol. Placemaking is gericht op het geven van meer gebruikswaarde aan plekken. Dit betekent dat het proces én het eindresultaat waarbij toekomstige én huidige bewoners, ondernemers, gebruikers en belanghebbenden centraal staan. Zij worden in een vroeg stadium betrokken bij een gebied en gaan hiermee een relatie aan. In de komende periode wordt dit een focusopgave.
Ook wordt de komende periode gefocust op het aantrekken en versterken van evenementen die het Osdorpplein nog meer op de kaart moeten zetten. Een goed voorbeeld is de Smaakboulevard. Dit is een culinair- en cultureel festival aan de westoever van de Sloterplas. Een soort braderie voor jong en oud waar lokale ondernemers een mix van ambachtelijk street-food uit verschillende keukens en culturen voorschotelen. Ook wordt door Theater De Meervaart een combinatie met kinderattracties en entertainment in de vorm van muziek, dans en beeldende kunst verzorgd. Er wordt nog meer ingezet op aandacht op lokale ondernemers, aandacht voor lokale smaken en lokale producten. Ook andere evenementen zoals Souk & Co en 24H Nieuw-West kunnen (nieuw) publiek trekken naar het Osdorpplein. Belangrijk is ook dat het lokale talent een rol krijgt bij de invulling en (mede) organiseren van dit soort evenementen.
Een belangrijke verbinding in het gebied die wij willen versterken is de relatie tussen het Osdorpplein en de Zuid-West Oever. Dit kan bijvoorbeeld door het verhuizen van de (thema-)markten naar de Zuid-West Oever.
Tot slot wordt er, zoals eerder beschreven, aandacht besteed aan de inhuizing van nieuwe bewoners in onder andere de SuHa-buurt. Het is belangrijk dat nieuwe bewoners goed op de hoogte van de woon- en leefregels zijn. Wij willen, samen met onder andere de woningbouwcorporatie Eigen Haard en Stadgenoot, in het Combi-blok een participatietraject met bewoners starten. In dit participatietraject zullen bewoners met elkaar in gesprek gaan over de buurt. Ook worden zij gefaciliteerd om initiatieven te nemen die het woon- en leefklimaat van de buurt vergroten.

Activiteiten

- Bewonersbetrokkenheid en (actieve) participatie bij de plannen rondom CNW
- Faciliteren van evenementen
- Faciliteren van Placemaking
- Verbeteren woon- en leefsituatie Combiblok SuHa
- Verkenning verplaatsen (thema-)markten

Focusopgave 5:
Doe gezond!

Waar & Wanneer

Osdorp en met name Wildemanbuurt, Reimerswaalbuurt en De Punt

De focusopgave wordt vanaf 2020 uitgevoerd en is deels een voortzetting van de bestaande projecten en kansen.

Aanleiding

Ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde scoren inwoners van Osdorp matig tot zéér ongunstig op zowel geestelijke als lichamelijke gezondheid. Een aspect waaraan de gemeente prioriteit geeft is daarbij het voorkomen en behandelen van overgewicht/ obesitas bij kinderen. In Amsterdam hebben 1 op de 5 kinderen en jongeren overgewicht of obesitas. In Nieuw-West en met name in de zogenaamde kwetsbare buurten van Osdorp ligt dit percentage nog hoger. Dit heeft ernstige gevolgen voor hun gezondheid op korte en lange termijn. Daarom zet de gemeente flink in op het voorkomen en terugdringen van overgewicht bij kinderen, met als stip aan de horizon: alle Amsterdamse kinderen op gezond gewicht in 2033.

Beschrijving focusopgave

Ten opzichte van de andere gebieden zijn de inwoners van Osdorp het meest negatief over hun eigen gezondheid. Slechts 65% waardeert hun gezondheid als 'goed'. Van de volwassenen heeft 51% overgewicht/obésitas (versus 40% in Amsterdam). Onder kinderen tot 18 jaar is dit percentage 22,6%.

Men beweegt in Osdorp minder vaak dan gemiddeld: 60% van de volwassenen voldoet aan de beweegnorm (hier gedefinieerd als minimaal vijf dagen per week minstens een half uur per dag matig intensief bewegen). Op stedelijk niveau is dit percentage 65%. In het bijzonder meiden en vrouwen bewegen onder de norm.

Om deze cijfers te verbeteren is, naast een goede geestelijke gezondheid, een gezonde(re) leefstijl van de bewoners nodig. Dat omvat gezond eten/drinken, voldoende bewegen en genoeg slapen. Duurzame gedragsverandering op deze vlakken is lastig te bereiken. Om deze reden is inzet op alle levensterreinen van de bewoners nodig (thuis, school, sportclub, openbare ruimte etc.). Het doel is om van de gezonde keuze de meest logische keuze te maken.

Essentieel is het daarbij aan te sluiten bij wat de bewoners aangeven als kansen of instrumenten voor verbetering. Bewoners in Osdorp geven, bijvoorbeeld, aan dat zij meer speelvoorzieningen willen, aangezien er zoveel kinderen in de wijk wonen. Door meer speeltoestellen te plaatsen, die ingericht zijn op de behoeften van de kinderen, komen meer kinderen in beweging. Randvoorwaarde daarbij is wel dat de speelgebieden schoon en veilig zijn.

Beoogde doelen

- Minder overgewicht en obesitas
- Meer betrokkenheid van lokale netwerken
- Meer bewegende kinderen
- Meer sporten in verenigingsverband
- Betere sport- en spelvoorzieningen in de openbare ruimte
- Meer bewustzijn over gezonde leefstijl

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 3: In 2022 is de gezondheid van bewoners verbeterd
- Prioriteit 4: In 2022 is de kwaliteit van wonen in en om huis vergroot

Wat gaan we doen en met wie

Om gezond op te kunnen groeien hebben kinderen de inzet van iedereen nodig. Ten eerste die van het kind en de ouders zelf, maar ook die van professionals in het onderwijs, de zorg, welzijn- en buurtorganisa-

ties, sportclubs en bedrijven. Met de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht werkt de gemeente Amsterdam samen met andere partijen aan een gezond gewicht voor de Amsterdamse jeugd. Deze aanpak ook wel de aanpak 'Zo blijven wij gezond', tracht op verschillende manieren de gezondheid van de Osdorpers te verbeteren. Via onder andere voorlichting over gezonde voeding, maar ook door het verbeteren van de sport- en speelvoorzieningen. Belangrijk is dat dit in samenspraak wordt gedaan met de lokale netwerken en – organisaties. De Stadsboerderij is een mooi voorbeeld van een partij die op verschillende manieren een bijdrage levert aan gezondere leefomgeving. Door bijvoorbeeld voorlichting te geven over voeding en tuinieren. Ook worden er gezonde maaltijden samen met bewoners bereid. Deze aanpak wordt voortgestuwd door de lokaal getrainde Gezondheidsambassadeurs.

Activiteiten

- Gezondheidsambassadeurs (activeren - enthousiasmeren bewoners)
- Vaderdebatten
- Divers aanbod gezondheid stadsboerderij
- Extra inzet op 1000 dagen (kinderen -9 maand - 2 jaar + omgeving)
- Extra inzet jongeren

Focusopgave 6:
Samen tegen eenzaamheid

Waar & Wanneer

Osdorp met een focus op de locaties in buurten waar sprake is van een substantieel eenzaamheidsprobleem.

Aanleiding

Eén op de zes bewoners in Nieuw-West is eenzaam, dat is bovengemiddeld. Ook is er sprake van meer sociale uitsluiting dan gemiddeld in Amsterdam. In Osdorp (en Geuzenveld Slotermeer) zijn de problemen het grootst. Risicogroepen zijn laagopgeleiden, lage inkomensgroepen, inwoners zonder betaald werk, inwoners van niet-westerse herkomst en alleenwonenden. In Nieuw-West komt eenzaamheid bij mannen even vaak voor als bij vrouwen. Ook zijn er geen verschillen tussen leeftijdsgroepen.

Beschrijving focusopgave

Ernstige eenzaamheid komt veel voor in Osdorp, 23% tegenover 13% in Amsterdam, en is de afgelopen zes jaar ook toegenomen. Er zijn twee vormen van eenzaamheid: sociale eenzaamheid en emotionele eenzaamheid. Bij emotionele eenzaamheid mist iemand bijvoorbeeld een echt goede vriend of vriendin. Bij sociale eenzaamheid kan iemand bijvoorbeeld niet altijd terecht bij vrienden als diegene daar behoefte aan heeft. Van de eenzame bewoners in Osdorp voelt 53% zich sociaal eenzaam en 43% zich emotioneel eenzaam.

Bewoners van Osdorp maken zich zorgen om deze eenzaamheid. Zij uiten dat op verschillende manieren, zoals: "De ouderen in de wijk moeten niet vergeten worden! Laat de bankjes staan. Dat zijn prettige plekken voor hen." "Er wonen zoveel ouderen in de wijk, als we als samenleving niet beter voor ze zorgen, zal de eenzaamheid toenemen."

Beoogde doelen

- Doorbreken van het taboe op eenzaamheid bij Amsterdammers, zodat iedereen mee kan doen.
- Voorkomen van (verergering van) vereenzaming bij Amsterdammers, met specifieke aandacht voor mensen met een verhoogd risico op vereenzaming, zodat de zelfredzaamheid wordt vergroot
- Aandeelhouders in het Amsterdams Netwerk Eenzaamheid doen effectiever wat werkt, bijvoorbeeld door wijkgerichter samen te werken en bereikbaarder te zijn
- Meer bewoners zijn op de hoogte van activiteiten in de buurt
- Meer kennis en inzicht over Eenzaamheid

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: In 2022 is de betrokkenheid bij de buurt vergroot en wordt er meer naar elkaar omgekeken
- Prioriteit 3: In 2022 is de gezondheid van bewoners verbeterd

Wat gaan we doen en met wie

We willen ernstige eenzaamheid in Osdorp terugdringen. Daarom organiseren we de komende periode verschillende activiteiten die bijdragen aan het behalen van deze doelstelling. Zo is er een Kennisalliantie Eenzaamheid Osdorp gevormd met verschillende betrokken partijen zoals de VU, HvA, Boot, VoorUit, en Combiwel. Deze alliantie onderzoekt de oorzaken van eenzaamheid in Osdorp om hier vervolgens gericht actie op te ondernemen. Ook willen wij aan de slag gaan met concrete activiteiten die de aandacht van dit onderwerp breed onder de aandacht brengt en daadwerkelijk resulteert in een vermindering van het aantal eenzamen in Osdorp. De afgelopen periode heeft het Huis van de Wijk 't Blommetje hier goede ervaringen mee opgedaan. Wij willen deze initiatieven versterken en uitbouwen.
Belangrijk is dat er steeds beter inzicht en kennis is over de eenzaamheid. Professionals en (sleutel)vrijwilligers in de wijk dienen getraind te worden op het herkennen van eenzaamheid en doorverwijzen naar de juiste instanties. Voorlichting over eenzaamheid blijft een belangrijke rol spelen om aandacht te vragen en bewustzijn te creëren over dit onderwerp. Net als bij de aanpak van overgewicht en obesitas is het belangrijk om goed samen te werken met lokale (bewoners)netwerken. Het gaat hierbij ook om het verbinden van initiatieven die elkaar kunnen versterken. Ook is het belangrijk om goed te monitoren wat werkt (en wat niet) en dat de preventie vooral is gericht op de risicogroepen.

Activiteiten

- Faciliteren Kennisalliantie Eenzaamheid
- Voorlichting eenzaamheid
- Week tegen de eenzaamheid
- Trainingen herkennen en doorverwijzen van Eenzaamheid